

BRNĚNŠTÍ KOMUNISTÉ HODNOTÍ SVOJI PRÁCI

V současné době členové strany ve všech základních a místních organizacích bilancují na svých hodnotících schůzích, co se podařilo spolu se sympatizujícími uskutečnit v letošním roce. V roce 65. výročí osvobození naší země Sovětským svazem a jeho Rudou armádou za dílčího přispění spojenců. Co bylo vykonáno v předvolebním období do parlamentních voleb, na podzim v přípravě voleb do Senátu a komunálních voleb.

ZO a MO na hodnotících členských schůzích projedná se svými členy klady a nedostatky, aby se každý z nás zamyslel nad vlastním podílem na výsledcích voleb ve svém volebním okruhu, ve své organizaci, respektive ve své městské části. Je třeba se zamyslet nad tím, zda jsme po celé 4 leté volební období aktivně pracovali ve prospěch spoluobčanů, zda a nakolik jsme jim účinně pomáhali v jejich potížích a problémech a v neposlední řadě nakolik jsme jim účinně pomáhali proti neoprávněné a nebo dokonce destruktivní práci koalic v jednotlivých městských částech. To vše společně s naší aktivní osobní agitací před markety, na zastávkách MHD a také pořádáním sportovních a kulturních pořadů pro děti s rodiči.

Členské schůze posuzují též reálné možnosti členské základny, znovu posoudí skutečné možnosti svých členů a svých příznivců a v neposlední řadě posoudí optimální možnosti ZO v rámci místního výboru své městské části. Posoudí možnosti zapojení členů strany v klubech, kteří jsou ve většině věkově mladší, do stranické práce v místě bydliště.

Je třeba otevřeně říci, že výsledek voleb ve dvou třetinách místních částí neodpovídá našim možnostem, schopnostem a našim zkušenostem z politické práce. Nutno posoudit v čem tkví, že jsme ztratili například 279 voličů na Brně-severu, 135 voličů ve Starém Lískovci. Přijmout na základě čtyřletého rozboru práce všech ZO, včetně práce zastupitelů a dalších členů v komisích Rady MČ, co bylo uděláno dobře a včas, ale také co jsme nedělali komplexně ve všech částech působnosti místního výboru nebo místní organizace. Na základě zevrubného posouzení přistoupit k činnosti naší strany v roce 2011.

Bude třeba hledat nové formy a metody práce styku s veřejností a zvát na ně aktivně občany. Například v místech, kde máme zastupitele je nutno zavést Dny zastupitelů a členů komisí Rady. Pravidelně na výborech MíV a MO řešit otázky práce zastupitelů a potřeby jednotlivých ZO a jejich spoluobčanů v dané lokalitě MČ.

Ve všech městských částech ve kterých jsme měli kandidátku strany a nebo jako v Jundrově kandidátku koaliční, je třeba v nejbližší době uskutečnit besedu s mladšími 60 let na kandidátce a domluvit se s nimi na pravidelných nejen schůzkách,

*Šťastné vánoční svátky
& mnoho úspěchů
v novém roce 2011*

(Dokončení na straně 3)

Z BRNA ZAZNĚL HLASITÝ PROTEST

Kolem tří tisíc zaměstnanců veřejného sektoru a státní správy se sešlo na protestním shromáždění v Brně před Janáčkovým divadlem, aby vyjádřili svou nespokojenost s vládou a jejími rozpočtovými škrty, ale také s 20 lety polistopadového vývoje.

Hlasitý protest převážně mladých pracovníků nemocnic, škol, soudů, knihoven, divadel a dalších zařízení z jižní Moravy přijeli podpořit také kolegové odboráři ze Slovenska a Rakouska. Z dobře organizované akce bylo patrné, že vláda jihomoravské odboráře skutečně naštvála. Vyplývalo to z vysoké účasti (největší z celé ČR), transparentů i skandovaných hesel. Ač demonstrující zatím požadovali od politiků jen slušnost, soudnost a solidárnost, jistě brzo pochopí, že od pravicových stran to čekat ne-

lze. Každopádně už jim došlo, jak jsou odbory potřebné.

KSČM nejen opakovaně deklarovala podporu požadavků

zaměstnanců, ale také je trvale obhájuje na parlamentní půdě. Řada brněnských členů strany byla i mezi účastníky.

Tibor DÁVID (Foto autor)

Zasedal Ústřední výbor KSČM

Hodnocení voleb a výzvy občanům

Předseda ÚV KSČM Vojtěch Filip na 12. zasedání ÚV KSČM 6. listopadu 2010 při hodnocení voleb konstatoval, že KSČM ztratila 1 senátorský a přes tisíc mandátů zastupitelů.

Mezi objektivní důvody neúspěchu KSČM ve volbách zařadil zvýšenou vlnu antikomunismu, neustálé překrucování historie, znechucení politickou scénou i obavy z vítězství koaličních stran (což znamenalo, že někteří voliči KSČM znovu dali své hlasy ČSSD a kandidáti KSČM nepostoupili do 2. kola senátních voleb), pokračující vlnu naivního očekávání od nově vytvořených stran TOP 09 a Věcí veřejných, vnímaných jako zachránci prosperity. Pravicové strany využívaly mnohem širší možnosti ovlivňovat veřejnost většinou sdělovacích prostředků.

Za subjektivní důvody považuje předseda ÚV KSČM to, že ubylo 140 kandidátek oproti minulým komunálním volbám zejména v malých městech a obcích, nepodařilo se v některých místech správně vysvětlit program KSČM, zajistit větší otevřenost kandidátek pro občany, kteří podporují program KSČM a byli ochotni prezentovat levicové názory, byla malá nebo žádná snaha o využití materiálů z Haló novin, jejichž odběr je tristní, nepodařilo se dovést k volbám některé členy strany, nebo i když došli, volili svou kandidátku v obci, ale nikoliv kandidáta KSČM do Senátu.

Vojtěch Filip připomněl poměrně vážnou situaci ve společnosti, kdy vládní koalice s většinou 118 hlasů a kdy ČSSD nevystupuje jako důsledná opoziční strana - většinou tam, kde bylo možné vytvořit koalici s KSČM, ji raději vytvoří či snaží se vytvořit s ODS, případně s TOP 09 nebo s jinými pravicovými silami. Senátní klub ČSSD podpořil vyslání vojáků do Afghánistánu.

ÚV KSČM vyzval občany, aby se připojili k protestům odborů a občanských iniciativ proti vládě a i formou občanské neposlušnosti vyjádřili svůj názor na uskutečňovaná i chystaná opatření vlády ženoucí většinu občanů do existenčních rizik. Již nelze zůstat stranou, je třeba se bránit!

Z materiálů o zasedání ÚV KSČM v Haló novinách 8. listopadu 2010 vybral
Karel JANIŠ

O komisích rady Brna rozhodnuto

O svém poradním orgánu - o komisích - rozhodla Rada města Brna složená ze zastupitelů ČSSD a ODS. Jmenovala předsedy, místopředsedy a jednotlivé členy komisí. Rozhodla i o postech v představenstvech a dozorčích radách akciových společností s majetkovou účastí města (konkrétní údaje jsme v době uzávěrky neměli k dispozici).

Primátor Roman Onderka k tomu podotkl: *»Snažili jsme se vyhovět návrhům jednotlivých politických klubů v zastupitelstvu. Opoziční strany jsou zastoupeny v dozorčích radách společností tak, aby mohly činnost kontrolovat. Kontrola je doména opozice. Polovina předsedů dozorčích rad je z opozičních politických stran TOP 09, KDU-ČSL, KSČM a SZ. A to v poměru, který má zajišťovat do budoucna těmto politickým subjektům roli kvalitní kontroly.«*

Předseda klubu KSČM v Zastupitelstvu města Brna **Pavel Březa** dodal: *»Zatím vycházíme z toho, že jednání byla dosud korektní. Nicméně, pokud*

nebudeme mít k dispozici veškeré výsledky a personální výstupy jednání městské rady, nebudeme mít jasno, jestli jsme tzv. nasedli do vlaku, nebo zůstali na nádraží.«

Zastupitelstvo města Brna (ZMB) zřídilo dva výbory. Členem fi-

nančního je Ladislav Býček a Helena Sýkorová pokračuje ve funkci předsedkyně kontrolního výboru.

Komisí Rady je podstatně více. Pavel Březa se stal předsedou komise majetkové. Kromě toho je také členem komise organizační, dále bydlení, dopravy a technických sítí. Ladislav Býček je členem komisí pro bezpečnost a veřejný pořádek a pro tělovýchovu a sport. Daniel Borecký je členem komisí informatiky, pro rozvoj města, pro výchovu a vzdělávání a také komisí investiční a životního prostředí. Helena Sýkorová se stala členkou komisí sociální a zdravotní a pro kulturu. **(vž, did)**

Procitnutí a poučení

Dne 22. listopadu 2010 proběhlo ustavující zasedání zastupitelstva v Bystrci. Na úvod složili zvolení zastupitelé slib a dále již probíhalo vlastní jednání. V úvodu byl představen plukovník letectva v.v. Emil Boček, kterému dne 28. 10. 2010 bylo prezidentem České republiky propůjčeno vysoké státní vyznamenání, Řád Bílého lva. Následně bylo přikročeno k volbě starosty a členů Rady. **Starostou byl zvolen RNDr. Vladimír Vetchý, CSc. (ČSSD).** Opět byli zvoleni dva uvolnění **místostarostové Miroslav Klimeš (KDU-ČSL) a Tomáš Příbislavský (TOP 09)** a dva **neuvolnění místostarostové - Mgr. Petr Fedor (TOP 09) a PhDr. Jirí Altman (ČSSD).**

Byly zřízeny 3 výbory - finanční, kontrolní a pro rozvoj infrastruktury Kamech. Z našich zastupitelů byl do finančního výboru zvolen **RSDr. Pavel Novotný**, do kontrolního **Vladimír Tomsa** a do výboru pro rozvoj infrastruktury Kamech **Ing. Pavel Březa.**

Potud tedy strohá fakta, která se dala očekávat, protože koalice ČSSD, TOP 09 a KDU-ČSL má dostačující počet 16 hlasů. Osobně mě zaujalo, že po letech kdy ODS byla nejsilnější stranou v zastupitelstvu, tato strana došla ke stejnému závěru jako komunisté. Nyní již také považuje 4 místostarosty za nadbytečné (jak bylo za její éry), ale dokonce považuje podle návrhu člena ODS za dostačující zvolit jen jednoho uvolněného a jednoho neuvolněného. Je to výrazný posun, který jsme podpořili. Protože zvolení místostarostové jsou noví, a zřejmě bez zkušeností v samosprávě, podpořil bych i dva uvolněné místostarosty. Za výrazný posun považuji i fakt, že ODS považuje za téměř nárokové, aby v čele kontrolního výboru byl člen opozice a zároveň, aby opozice měla ve výboru většinu (dosud tomu tak nebylo). Je tedy zřejmé, že ODS po letech vládnutí procitla a zřejmě se i poučila, což lze hodnotit pozitivně. Jen doufám, že se tato změna bude projevovat i při dalších projednávaných bodech na jednáních zastupitelstva v tomto volebním období.

Vladimír Tomsa, člen zastupitelstva za KSČM

BRNĚNŠTÍ KOMUNISTÉ HODNOTÍ SVOJI PRÁCI

(Dokončení ze strany 1)

poradách nad materiály do místního zastupitelstva, ale také o jejich dalším zapojení do aktivní agitační práce ve prospěch realizace našeho volebního programu. V převážné většině městských částí se podařilo z části, někdy i z poloviny omladit naši kandidátku. To nelze v žádném případě promrhat, naopak musíme využít a zúročit. Udělejme společně vše, abychom měli pro příští volby připraven kvalifikovaný sbor kandidátů, kteří budou schopni nahradit ty, kteří odejdou ze zdravotních či věkových důvodů do pozadí kandidátek. Práce s lidmi a pro lidi je naše strategie na cestě k úspěchu.

Ještě před závěrem roku bychom v jednotlivých městských částech měli posoudit, jak budeme spolupracovat s místními levicově zaměřenými občanskými hnutími a také se společenskými organizacemi a sdruženími.

Bude třeba, aby místní výbory a místní organizace nejméně čtvrtletně o svoji činnosti a práci pro lidi informovaly na stránkách ECHA a na webových stránkách MěV KSČM. K dopisovatelské činnosti do ECHA a na webové stránky MěV KSČM je třeba vést také naše zastupitele v MČ.

Velkou pozornost bude třeba od jara příštího roku věnovat průběžné agitační práci mezi lidmi. Městský výbor bude nejméně každé dva měsíce vydávat agi-

tační materiály pro spoluobčany v potřebném množství pro všechny městské části. Bude vítána aktivita městských částí, které si budou navrhovat agitační materiály dle svých potřeb. Obdobně bude třeba, aby většina městských částí aktivně pracovala s webovou stránkou MěV KSČM. Pro další zlepšování možností práce na webu funkcionářů a členů strany, budou po Novém roce obnoveny kurzy na počítačích pro začínající i mírně pokročilé v dopoledních, odpoledních i večerních hodinách.

Udělejme společně další krok v realizaci usnesení z našich výročních členských schůzí a usnesení vyšších stranických orgánů.

RSDr. Pavel NOVOTNÝ, tajemník MěV KSČM

Foto: ...por Dávid

Ustavující zasedání zastupitelstva ve Starém Lískovci

Ve Starém Lískovci po volbách navenek vše nasvědčovalo tomu, že na radnici bude koalice pokračovat ve stejném složení jako v minulém volebním období. Dohromady získaly dosavadní koaliční strany ODS, ČSSD a KDU-ČSL pohodlnou většinu 15 z celkových 21 mandátů. ODS 1 mandát ztratila (klesla ze 7 na 6), KDU-ČSL zůstala na svých 3 mandátech, jen ČSSD posílila o 2 mandáty (ze 4 na 6). Jenže pár dní před ustavujícím zasedáním nového zastupitelstva došlo k výraznému obratu – byla „stvořena“ nová koalice z ODS (6 mandátů) KDU-ČSL (3 mandáty), TOP 09 (1 mandát) a SZ (1 mandát), s křehkou většinou celkem 11 mandátů z celkových 21.

ČSSD, která spoléhala na závěry předchozích jednání s dosavadními koaličními stranami a odmítala jakákoliv jednání s ostatními stranami, byla najednou vyřazena ze hry. Pokus zvrátit na poslední chvíli tento vývoj a to snaha o sestavení 11 členné koalice v sestavě NEZ/DEM, KSČM, ČSSD a SZ nebyla úspěšná. Po řadě problematických jednání mezi NEZ/DEM, KSČM a ČSSD, kdy byly postupně projednávány a nalézány kompromisy, pokus ztroskotat na tom, že se pro tuto variantu nepodařilo získat zástupce SZ.

Na ustavujícím zasedání nového zastupitelstva, které se konalo 15. listopadu, už k žádnému překvapení nedošlo. Starostou byl „drtivou“ většinou 11 koaličních hlasů zvolen dosavadní starosta Vladan Krásný z ODS, místostarostou byl stejnou většinou zvolen Mgr. Jiří Dvořáček z KDU-ČSL. Pak bylo zvoleno 5 radních – 2 za ODS, po 1 za KDU-ČSL, TOP 09 a SZ. Dále byli zvoleni předsedové a členové výborů – předsedkyní KV byla zvolena dosavadní místostarostka Mgr. Květuše Doležalová (ČSSD), členy KV pak po 1 zastupiteli z ODS, KDU-ČSL, TOP 09 a KSČM. Předsedou FV byl zvolen Mgr. Stanislav Skříčka z KDU-ČSL, členy FV pak zastupitelka za SZ a dále 1 občanka MČ Starý Lískovec.

U zastupitelů zvolených za NEZ/DEM pak nová „demokratická“ (prý) koalice ukázala „zač je toho loket“ a nepřipustila jejich zvolení do žádné z funkcí ve výborech.

Ing. Rostislav Maleňák

Bezdomovci by si mohli zazpívat

Už je nás víc a stále mohutníme

Letos na jaře jich sčítatelé napočítali přes 1 300, což je o 15 procent víc než před čtyřmi roky. Začalo to mužem, který spal na lavičce v parku, v nádražní hale nebo na ulici. Kolemjdoucí jim nevěnovali pozornost v domněni, že jde o společensky unaveného člověka po flámu. Ale pak jsme stále víc viděli sedícího člověka s krajcem chleba, nezbytnou lahví piva a hromadou součástí oblečení žebrajícího o peníze. Všimli si jich i novináři a objevil se pojem bezdomovci. Jejich osudy jsou obvyklé: nejprve přijde o zaměstnání, nemá na nájemné, často se po rozvodu musí odstěhovat z dosavadního bytu a nemá kam jít. Jeho „domovem“ se stanou veřejná prostranství, sklepy, domy určené k demolici, haly nebo dílny již neexistujících továren. Často vytvoří skupinu na určitém místě, nechybí i dvojice muž a žena stejných životních osudů. Svou těžko řešitelnou a vyřešitelnou situaci utápějí v alkoholu, a tak upadají ještě hlouběji. V kontejnerech mezi odpady hledají věci, které by mohli zpeněžit, v poslední době se zaměřují na starý papír, poněvadž sběrný zahájily finanční ohodnocení této suroviny pro průmyslové zpracování.

Loni charitní centrum na Bratislavské ulici evidovalo 16 000 návštěv osob bez přístřeší, letos jejich počet jen za 1. pololetí dosáhl již 14 000 a tamní pracovníci jejich počet do konce roku odhadují na 20 000. Pracovníci charitativních zařízení doporučují odkázat žebrajícího bezdomovce na denní centra a azylová zařízení. Dostanou tu jídlo, jsou v teple, někteří získají i trvalejší ubytování – ale co dál? Naši mocní si nad jejich osudy příliš hlavu nelámou. Museli by přiznat nemalý podíl polistopadových poměrů na jejich postavení v naší společnosti. Neobstojí jejich obehnaná písnička, že „každý je strůjcem svého osudu“ a že „každý se musí postarat sám o sebe“. Ne každý by měl takové možnosti, jak oni při cestě nahoru. Karel JANIŠ

O původu jména Slatina

Obcí jménem Slatina je u nás více než deset. České obecné jméno „*slatina*“ (s malým počátečním „s“) dnes žije zpravidla ve významu „*rašeliniště*“, což je zemina vzniklá ve vlhku za nedokonalého přístupu vzduchu, tedy rozbředlá, kde se ten, kdo na ni vkročí, propadá a kde pokračuje proces tléní látek po vysušení spalitelných. Z toho usoudili někteří rozumbradové, že obec jménem Slatina byla založena „*na rašeliništi*“. Je to nesmysl, význam slova *slatina* „*rašeliniště*“ je až přenesený, původně byla *slatina*, slovo určitě stáří už praslovanského (je ve více slovanských jazycích), jakékoli vlhčí místo, kde byly podmínky pro vzrůst rákosí a rostlin vhodných i ke stavebním účelům, proto se poblíž (ne v močále!) začalo stavět.

Jungmannův Česko-německý slovník dokládá užití obecného jména *slatina* ve významu „*co se sklídilo na takové původně vlhké, vodními rostlinami porostlé lokalitě*“, tedy také krmivo vyrostlé na této půdě, stelivo pro dobytek a samozřejmě substance používaná do směsi s vápnem po vyschnutí jako hnojivo, což už dnes

Půjdou na pracovní úřad?

Politici vyklízejí pozice

Podají si politici, kteří po volbách a jednáních o koalici přišli o svá místa v Radě města Brna, inzerát? Hledám zaměstnání. Zn.: mám dlouholetou praxi v komunální politice. Pokud bývalá radní Jiřina Belcredi nezíská uvolněnou pozici na líšeňské radnici, inzerát podá. Její kolega Jiří Zlatuška si podobné starosti nedělá, bude plnit povinnosti děkana Fakulty informatiky brněnské Masarykovy univerzity. Neúspěšný kandidát na primátora a bývalý 1. náměstek primátora Daniel Rychnovský už úřaduje v kanceláři ředitele Nemocnice Milosrdných bratří (*byl rozhořčen volbou Heleny Sýkorové do funkce předsedkyně kontrolního výboru, chtěl v této funkci představitelku TOP 09!*). Od Zelených bývalý náměstek primátora (*tuto funkci si doslova vydupal!*) Martin Ander bude pracovat pro hnutí Duha, přednášet na vysoké škole a těšit se na narození prvního potomka na jaře. Další od Zelených Jana Drápalová se bude věnovat starostování v Novém Lískovci. A proslulý poplatkář Tomáš Julínek oplakává nesénátorské místo, k medicíně se nevrátí a bude i nadále poradcem premiéra.

Bylo by možno uvést mnoho příkladů, jak se jejich „*rodné strany*“ dovedou postarat o vysloužilé ministry, poslance či senátory v dozorčích radách, na ministerstvech nebo ve funkcích velvyslanců v cizině!

Karel JANIŠ

není obvyklé. Samo slovo SLAŤ, k němuž byla připojena přípona -INA, je příbuzné se slovem SŮL (-LA- mezi dvěma souhláskami vzniklo někdy v 8. - 9. století přemysknutím skupiny -AL- a anglicky sůl se řekne SALT), takže výklad, že šlo o území původně zasolené (nemuselo jít jen o chlorid sodný), je vysoce pravděpodobný, což je další doklad, že význam „*rašeliniště*“ je až druhotný.

Z Jazykového koutku Vladimíra Šaura v Haló novinách z 1. října 2010 vybral

Karel JANIŠ

Brno získalo dalších 205 milionů

Brno získalo na městské projekty v uplynulých dnech z evropských fondů dalších 205 milionů korun. Jde např. o druhou část rekonstrukce Joštovy ulice od Komenského náměstí po Údolní ulici s dotací 95,6 milionu Kč. Joštova se ukáže jako chystaný výstavní bulvár v celé kráse už napřesrok. Jistou dotaci má přestavba brněnské hvězdárny a planetária na Přírodovědné exploratorium částkou 65 milionu Kč. V soutěži o přiděl evropských dotací uspělo Brno celkem se sedmi projekty s rozpočtovými náklady 304 milionů Kč.

Navzdory prodlevě při schvalování podaných žádostí práce na některých brněnských projektech již začaly, v některých případech dokonce již skončily. Jde např. o revitalizaci prostoru před obchodním domem Centrum se sochou připomínající vynálezce žárovky T. A. Edisona v Brně v r. 1882. Nebo o dětské hřiště na „Šelepce“.

(vž)

Zetor je v zisku

Zetor Group, tradiční český výrobce traktorové techniky, má letos příznivé výsledky hospodaření. Její konsolidovaný zisk před zdaněním dosáhl za první tři letošní čtvrtletí 103 milionů korun.

V roce 2010 zvýšil Zetor Group prodej traktorů na 4100 ks a zaznamenal 100 % navýšení prodeje komponentů.

»Skupina Zetor Group přistoupila při restrukturalizaci k důraznému zefektivnění všech procesů, od nákupních přes výrobní až po obchodní. Úspěšné hospodářské vý-

Parkování aut v centru Brna jen pro rezidenty?

Parkování aut v centru Brna bude možná jen pro rezidenty. Tvrdí to staronový starosta největší pětasedmdesátitisícové městské části Brno-střed Libor Štáverka (ODS).

Stěžejní problém po volbách vidí v ovlivnění a řešení problémů s dopravou a parkováním vozidel uprostřed Brna. Chce, aby v novém volebním období do centra zajížděli jen tam bydlící či tam sídlící (firmy), zatímco aby okolo vyrostla síť záchytných parkovišť, podzemních a nadzemních hromadných garáží. A parkovací lístek z nich byl zároveň jízdenkou v brněnské městské hromadné dopravě. Štáverka se vyslovil např. pro přeprojektování parkovacího domu v Kopečné ulici z původních 75 na 150 míst pro vozidla či aby brněnský magistrát, potažmo firma Brno parking, konečně začala stavět parkovací dům v Panenské ulici. Záchytný parkovací dům pro 200 aut by měl být např. u Kraví hory.

Zastupitelka za KSČM Brna-střed Ing. Hana Blahutová k tomu poznamenala: »Parkování je samozřejmě problém, který pálí celé Brno, nejen jeho střed. Městské části si jej mohou do určité míry řešit samy. Avšak systémově je řešení této svize spíše v rukou nové koalice, která vládne na 'velké' brněnské radnici. Minulé vedení magistrátu tento problém nezvládlo, proto doufejme, že tentokrát to bude lepší... Zastupitelé 29 brněnských městských částí mohou ovlivnit spíše situace v bydlení spoluobčanů v obecních domech. Jako komunitičti zastupitelé se proto budeme snažit, aby se nájemné v obecních bytech nezvyšovalo nad nezbytnou mez.«

(vž)

sledky potvrzují, že to byla dobře zvolená strategie,« uvedl Martin Blaškovič, předseda představenstva a. s. Zetor Tractors.

Nejprodávanější je Proxima. Největší odbytiště je v ČR, SR a v Polsku. »Nyní se soustředíme na zavedení sériové výroby traktorů Forterra Power s novou převodovkou a s 4V a 6V motory,« řekl Blaškovič.

Skupina Zetor Group chce vytvořit silnou kapitálovou společnost. Proto se nedávno plánovitě sloučily společnosti Zetor Tractors, Zetor Trade a Zetor P.D.C. do nástupnické a. s. Zetor Tractors. Ta má 773 zaměstnanců.

(vž)

Přehradu oživí naučná stezka

Obnovenou a rozšířenou naučnou stezku u Brněnské přehrady otevřelo v listopadu občanské sdružení Nesehnutí. Stezka má šest zastavení s vysvětlujícími panely a fotografiemi s odborným textem od specialistů Masarykovy univerzity. »Po deseti letech provozu byla v nevyhovujícím technickém stavu, rovněž texty už trochu zastaralé. Polovina tabulí vlivem povětrnostních podmínek i vandalismu zůstala v terénu prakticky nepoužitelná. Bylo třeba konstrukce a panely stezky vyrobit znovu,« uvedl Roman Klecker z Nesehnutí.

Naučná stezka je dlouhá 2100 m, začíná u příchodu k Přístavišti (naproti klubu Tee-Pee) a vede podél nejvyužívanější vycházkové cesty po červené turistické značce přes hráz a veslařský klub až k rekreační zóně za bývalým Sokolským koupalištěm.

(vž)

Občané, pravicová vláda vám vyprázdí peněženky!

Co vše se změní od ledna 2011

Sociální opatření:

○ Nárok na porodné bude mít jen rodina s příjmem nižším než 2,4 násobek životního minima (stejně jako u přidavku na dítě). Navíc ho dostanou pouze na první dítě. Výše porodného se nemění – na jedno dítě zůstává ve výši 13 000 Kč, na dvojčata (a více dětí) činí 19 500 Kč. Rodiče dostanou porodné jen v případě, že dohromady nemají měsíčně vyšší čistý příjem než 17 000 Kč. Pro matku-samoživitelku je hranicí 10 700 Kč. Nyní má na porodné nárok každá rodina.

○ Rodičovský příspěvek se zhruba o pětinu sníží pro toho, kdo zůstane s dítětem doma čtyři roky a nejdříve pobíral mateřskou, z maximálních 224 200 na 216 000 Kč. Při čtyřleté variantě rodiče dostanou měsíčně 7600 Kč pouze do devátého měsíce věku dítěte. Od desátého měsíce věku pak jen 3800 Kč (nyní berou 7600 Kč až do 21. měsíce věku dítěte, 3800 korun až od 22. měsíce). Rodiče se čtyřletou variantou příspěvku si tak pohorší až o 45 600 Kč. Dvou a tříletá varianta zůstávají beze změny.

○ Čtyřletý rodičovský příspěvek, kdy rodič nepobíral nejdříve mateřskou a rodičovský příspěvek, dostával hned od narození dítěte, což se týká např. studentek nebo nezaměstnaných, se snižuje z maximálních až 262 200 na 216 000 Kč.

○ Lhůta pro volbu tříleté varianty se zkrátí z nynějšího 21. měsíce věku dítěte na devátý měsíc. Kdo si ji včas nezvolí, jako by si vybral čtyřletou variantu.

○ Okruh případů, kdy nezaměstnaný získá menší nebo dokonce nulovou podporu v nezaměstnanosti, se zvětšuje. Od ledna ji nedostane člověk, který při odchodu z předchozí práce dostal odstupné. Dostane-li např. tříměsíční odstupné, bude pobírat podporu až od čtvrtého měsíce své evidence na úřadu práce. Když ovšem zaměstnanec sám podá výpověď nebo odejde z práce dohodou, aniž k tomu měl vážné důvody, podpora se mu sníží (jen na 45 procent předchozího výdělku). Nezaměstnaný si už nebude moci k podpoře přivydělat 4 000 Kč. Uchazeč o práci, který se rozhodne podnikat, dostane nově od státu jednorázový příspěvek až na pět měsíců ve výši 6 000 Kč měsíčně.

○ Příspěvek na péči pro lidi s nejlehčím stupněm postižení klesne z 2 000 na 800 Kč.

○ Strop na odvody sociálního a zdravotního pojištění neklesne, nadále zůstane na šestnásobku průměrné mzdy.

K platům státních zaměstnanců:

○ Objem mzdových prostředků na platy ve státní sféře bude nižší (netýká se učitelů) o 10 procent. Úřady mohou plošně snížit o 10 procent platy, snížit počet zaměstnanců, či kombinovat obě možnosti. Plat v konkrétní platové třídě se už nemusí vzádat na odpracovaná léta.

Daně:

○ Daňová sleva na poplatníka se sníží o 1 200 korun - z dosavadních 24 800 na 23 600 korun ročně. O stokorunu vyšší, tzv. povodňovou, daň pocítí zaměstnanci poprvé ve výplatě za leden. Platit má pouze příští rok.

○ Státní příspěvek na stavební spoření za letošní rok klesne na polovinu - maximálně na 1 500 nebo 2 250 korun ročně. Bude na něj totiž uvalena 50procentní daň. Od roku 2012 se sníží státní příspěvek zákonem - maximálně na 2000 korun ročně pro všechny smlouvy, tj. včetně těch v minulosti uzavřených. Od roku 2011 budou nově zdaněny úroky 15 procenty.

○ Vojákům a příslušníkům bezpečnostních sborů zdaní vláda výsluh a odbytné, od ledna 2012 jim skončí i daňové osvobození příspěvku na bydlení.

○ Penzisté se starobním důchodem, kteří si přivydělávají víc než trojnásobek průměrné mzdy (tj. přes 840 tisíc ročně), budou muset důchody zdaňovat.

○ Nově se bude zdaňovat plat i paušální náhrada prezidenta republiky a renta i peněžitá náhrada bývalého prezidenta. Zdaňovat se budou také náhrady zákonodárců, členů vlády a dalších činitelů.

○ Skončí pětileté daňové prázdniny pro sluneční elektrárny a další obnovitelné zdroje energie. Výhodu bude možné využít naposled za letošek. Z fotovoltaických elektráren s výkonem nad 30 kW, připojených v letech 2009 a 2010, se bude platit 26procentní srážková daň.

○ Firmy s nejméně 25 zaměstnanci, které zaměstnávají více než polovinu pracovníků se zdravotním postižením, přijdou o poloviční slevu na dani z příjmu právnických osob. Nadále si však budou moci odečíst z daně 18 000 Kč za každého zdravotně postiženého, v případě těžšího postižení 60 tisíc.

Ústavní činitelé:

○ O pět procent se sníží platy ústavních činitelů, soudců a státních zástupců.

Politické strany:

○ O pět procent se sníží státní příspěvek politickým stranám a hnutím za mandáty ve sněmovně, Senátu a kraj-
ských zastupitelstvech.

Nemocenská:

○ Škrty v nemocenských dávkách, zavedené Janotovým úsporným balíkem, letos nekončí, platit budou dál. Po dvou měsících nemoci lidé tedy nedostanou 72, ale jen 60 procent vyměřovacího základu. Po tři roky budou zaměstnavatelé platit zaměstnancům nemocenskou místo státu o týden déle než nyní, tedy tři týdny místo současných dvou. Podnikatelé zůstanou bez nemocenské tři týdny místo dvou.

○ První tři dny budou lidé nadále marodit bez nemocenské.

○ Končí možnost, kdy si zaměstnavatelé odečetli polovinu náhrady mzdy. Sazba pojistného na sociální zabezpečení se firmám nesníží. Firmy do 25 zaměstnanců si budou moci zvolit, že jim možnost odečtu zůstane zachována, pokud zaplatí vyšší nemocenské pojištění (3,3 procenta místo 2,3).

(Haló noviny, 4. 11. 2010)

ku, jad

PROSINEC 1920

Uplynulo 90 let od doby, kdy v prosinci 1920 propukla u nás generální stávka, která podle měsíce konání vešla do dějin Československa pod názvem Prosincová. Vyvrcholil v ní zápas o charakter v říjnu 1918 založeného samostatného československého státu – zda se bude i nadále vyvíjet jako stát s kapitalistickým uspořádáním společnosti či zda postupně dojde k přechodu od národní a demokratické revoluce k revoluci socialistické. Levice v sociálně demokratické straně usilovala o kontrolu průmyslové a zemědělské výroby, o vytvoření závodních dělnických rad, o obranu demokratických svobod, o zvýšení mezd apod.

Vyhlášení stávky bylo odpovědí na obsazení sídla marxistické levice – Lidového domu v Praze – policií a četnictvem. Obrovský rozmach stávky prokázal, kolik nadšení a smelosti, síly a hrdinství se skrývá v prostých lidech práce. Na Kladensku, v rosicko-oslavanském revíru, na Hodonínsku stávka přerostla v obsazení továren, dopravních uzlů, velkostatků, panských dvorů i k vytvoření revolučních výborů. Při střetech s četníky a vojáky jim bylo ukořistěny zbraně.

Vláda 12. prosince 1920 vyhlásila v několika místech stanné právo a stávku potlačila. Když první skupinu vojáků v počtu 200 mužů pod velením majora ruských legií Jana Zázvorky se podařilo oslavanským dělníkům odzbrojit, zemský vojenský velitel na Moravě generál Alois

UYHLÁŠENÍ.

Ve srozumění s prezidentem vrchního zemského soudu a vrchním státním zástupcem ustanovuje se v základě § 429. trestního řádu soudního

právo stanné

pro město Velké Brno a veškeré obce politických okresů Brno—venkov, Boskovice, Hodonín a Třebíč

ve příčině zločinu vzbouření uvedeného v § 73. trestního zákona.

To se prohlašuje s rozkazem, aby se každý varoval veškerého pobuřujícího srocování, všeho podněcování k tomu a všelikého účastenství na něm a poslušen byl nařízení úřadů, která pro potlačení tohoto zločinu budou vydána, neboť by jinak každý, kdo by se zločinu toho po vyhlášení tohoto nařízení dopustil, byl dle práva stanného souzen a smrti potrestán.

V Brně, dne 13. prosince 1920.

Viceprezident
zemské správy politické na Moravě.

Podhajský vyslal pod velením podplukovníka Hynka Sponnera tři praporečky pěchoty v síle 1500 mužů, doplněné baterií dělostřelectva, telegrafní četou a osvětlovacím oddílem. Dvě ozbrojená letadla z Olomouce sledovala situaci a podávala informace pozemním silám.

Levice nebyla v celostátním měřítku dobře připravena, zúžila stávku na návrat Lidového domu do svých rukou. Většina venkovského obyvatelstva zůstala pasivní. Tisíce účastníků stávky bylo pozatýkáno a přes tři tisíce jich bylo obžalováno a odsouzeno k mnohaletým těžkým žalářům. Trestnice zemského soudu na Cejlu a vojenská věznice na Špilberku se zaplnily. Procesy s nimi se táhly do dubna 1921. Novinář Ferdinand Peroutka ve III. díle kroniky prvních let ČSR Budování státu

205

Bitva u Slavkova – 205

Před 205 lety se Brno dostalo do průsečíku zájmů Francie, Rakouska a Ruska. Po vítězné bitvě u Ulmu 17. října 1805 obsadila Napoleonova vojska Vídeň a zamířila na Moravu, kam před nimi uprchl rakouský císař do Brna počátkem listopadu a 17. listopadu do Olomouce. 19. a 20. listopadu byla francouzská vojska v čele s Napoleonem v Brně. Napoleon se usídlil v budově místodržitelství (v dnešní budově Moravské galerie na Moravském náměstí), vojáci po 30-60 v soukromých domech, po 100-150 v kláštorech. Každý den pořádal Napoleon vojenské přehlídky. Na 20 000 vojáků spotřebovalo denně přes 13 000 kg masa, 20 000 bochníků chleba a 14 000 dávek ovsy a seny pro koně. 28. listopadu nastal přesun vojska směrem na Pozořice.

K rozhodujícímu střetnutí mezi rakouskými a ruskými vojsky na jedné straně a francouzskými vojsky na druhé straně došlo 2. prosince 1805 u Prahy v době od 9.⁰⁰ do 16.⁰⁰ hodin. Napoleonova vojska zvítězila. Ztráty byly na obou stranách velké – údaje se pohybují mezi 16 - 30 tisíci mrtvých, raněných, zajatých a nezvěstných ze 170 000 účastníků bitvy. Brno bylo

plně raněných a zajatých z obou stran, rostl nedostatek potravin a nebezpečí epidemií, mnoho raněných zemřelo. 6. prosince 1805 bylo ve Slavkově uzavřeno příměří a 26. prosince 1805 v Bratislavě mír mezi Rakouskem a Francií. 11. prosince uspořádal Napoleon v Brně velkou přehlídku vítězných vojsk.

Dnes se připomíná Napoleon jako vítěz bitvy, jeho umění velet vojskům a rozhodnout o všech věcech potřebných k dosažení vítězství, méně již o ruském vojevůdci M. I. Kutuzovovi, jenž se vyrovnal Napoleonovi. Ale bez ohledu na jeho správná doporučení konečné rozhodnutí v bitvě bylo v rukou cara Alexandra.

Bitvu připomíná Mohyla míru na praktickém kopci od roku 1911, je vysoká 26,3 metru a zakončena téměř 10 metrovým starokřesťanským křížem. Nápis ve 4 jazycích připomínají oběti. Francouze u nás připomínají příjmení Galle, Hodi, Tmě, Tměj, Mercimery. Jejich předkové se u nás natrvalo usídlili.

Obsáhle o bitvě psal Dušan Uhlíř v knize Slunce nad Slavkovem, MF Praha 1984.

Karel JANIŠ

Soudruzi-vojáci!

Dělnictvo stojí v boji o větší skvův chleba. Nechce nic jiného, než ukojiti hlad svůj, hlad dělnických žen a dětí. Chce, aby byly odstraněny hordy lichvářů a keřasů, aby dostalo se chleba těm, kdož pracují.

Vojáci! Soudruzi! Jste naši bratři! Jste dělníci, kteří na čas obléknuti do vojenského mundúru, vrau se opět do našich řad. Přestanete býti vojáky a budete zase dělníky. Na Vás je nyní, zda-li budete snášet hlad nebo žiti životem člověka.

Vaši otcové a matky hladoví! Vaše mladší sestry a bratři volají po chlebě.

Zahájili jsme boj, aby se jim ho dostalo. Soudruzi-vojáci! Vy jste byli určeni, abyste namísio chlebem nasýtiti nás kul-kami pušek a ranami šavli nebo bajonetů! Máte střilet.

Bratři, uděláte to?

Neuděláte, nesmíte! Vy nebudete prolévat krev vlastních soudruhů, bratrů, sester a matek! Jejich kletba padla by na Vaše hlavy.

Vojáci! Jste naši bratři! Nezapomente, dělnický otec a matka jsou Vašimi rodiči!

Jste naši a proto ne! uđete střilet!

napsal, že „když již protivné síly povstaly proti sobě, bylo nutno, aby jedna z nich naprosto zvítězila ... vláda chápala se této příležitosti, aby komunistickému hnutí konečně ukázala, kdo je silnější ... akce musela být zcela zřetelně zlikvidována, jinak by se byla mohla při nějaké nové příležitosti objevit ještě ve větším rozsahu ... přišla chvíle, kdy bylo třeba rozhodnout a všem před oči postaviti, či vůle platí: zda vůle státu nebo vůle někoho jiného ... platilo tehdy pouze: buď anebo. Třetí směr v zájmu státu nebylo dovoleno si vymyslet“ (Ferdinand Peroutka, Budování státu III., Lidové noviny Praha, s. 1341-1342). 14. prosince 1920 předseda vlády Jan Černý ve sněmovně vyslovil přesvědčení, že bude v nejbližší době zaveden veřejný klid a pořádek. Téhož dne odmítl požadavky stávkujících i prezident T. G. Masaryk. 15. prosince 1920 promluvil v senátu Josef Hybeš – odsoudil stanné právo, střelbu v Oslavanech, mrtvé i raněné a přihlásil se k levici sociálních demokratů. Hybešovo srdce však nevydrželo napětí a rozčilení.

Prosincová generální stávka v roce 1920 byla největším střetnutím pracujících měst a venkova s vládnoucí buržoazií. Přesporážku urychlila vývoj dělnického hnutí a uspíšila založení KSČ v květnu 1921.

Značnou pozornost událostem stávky zejména na Brněnsku věnoval historik Otakar Franěk v obsáhlé publikaci *Oslavany obkličují* ... Vyšla v roce 1960 a 1976 s podtitulem *Kronika prosincové generální stávky na Rosicko-Oslavansku*. Charakteristiku událostí doplnil autor uvedením dokumentů, vzpomínek, dělnických písní a seznamem obžalovaných účastníků stávky. Autor o stávce přednesl mnoho přednášek, napsal mnoho referátů i článků do denního tisku a časopisů. O průběhu událostí v Brně ve dnech 10. - 16. 1920 napsal obsáhlé pojednání Václav Peša ve sborníku Brno v minulosti a dnes III. z roku 1961. Karel JANIŠ

Se Zdeňkem Klanicou

K NAŠIM SLOVANSKÝM PŘEDKŮM

Jeho obsáhlá kniha Počátky Slovanů vyšla v roce 2009 zásluhou europoslance Jiřího Maštálky. Text předložil autor na rozhraní let 1989 -1990. Doba však vydání nepřála, slovanské oddělení Archeologického ústavu ČSAV v Brně, které autor vedl bylo zrušeno a přišel též o vedení výzkumu v Mikulčicích. V roce 1993 obdržel z nakladatelství Akademie text zpět.

V době, která následovala, autor text doplnil o další poznatky z nových publikací, přidal odkazy na literaturu, některé části textu rozšířil, jiné vypustil. Jak uvádí v předmluvě, základní koncepce, rozvržení a hlavní výstupy v textu nedoznaly změn. V knize ukazuje, jak se naši prapředkové vyvíjeli, jak a z čeho vznikli, jak žili a kam putovali v době stěhování národů, jaké překážky překonávali při vzniku a vývoji slovanských státních útvarů. Písemné zprávy o našich předcích doprovází ukázkami předmětů získaných archeologickým výzkumem, mapkami, kresbami, uvádí i to, jak hovořili a psali. Naši předkové putovali do Podunají a na Balkán, nazvali se podle místa usídlení Moravané, Češi, Chorvaté, Srbové, Korumanci, Lechové, Polané, Lutíci, Mazovšané, Pomořané, Poljané, Drevjané, Dregoviči, Poločané, Severjané, Vjatiči...

Po podrobném rozboru problémů, jimiž se Zdeněk Klanica zabývá v osmi kapitolách, následuje kapitola Dějiny a dnešek. Uvádí, že text je zaměřen na otázky vzniku a původu slovanských kultur, ale také na krize v dějinách střední a východní Evropy ... každých 175 let se ve

východní Evropě opakovaly všechny hrůzy spojené s výměnou obyvatelstva ... docházelo ke vpádům početných ozbrojených skupin z euroasijských stepí – byli to Hunové v 2. polovině 4. století, o 100 let později Avari, v 7. století dosud nepojmenovaná vlna, Maďaři na konci 9. století, Polovci v 2. polovině 11. století a nejhorší nájezd – Mongolové-Tataři na počátku 13. století – ti zpomalili vývoj slovanských kmenů, zničili kulturu střední Asie, prováděli taktiku spálené země – ničivost Tatarů zadrželi obyvatelé střední a východní Evropy.

Zdeněk Klanica odůvodňuje studium počátků slovanských kmenů k zevšeobecnění poznatků z procesů, které vedly k vytvoření současné etnické mapy střední a východní Evropy i k objasnění, co je pro slovanskou kulturu charakteristické. Na historii Polabských Slovanů ukazuje, jak osudově další vytváření a upevňování národního povědomí jednotlivých etnických skupin závisí na vytvoření vlastního státu – kde se nevyvinul, zpravidla nevzniká ani národ ... Proces vytváření středověkých národů sleduje z hlediska ekonomické a sociální struktury, určení stupně její dynamičnosti i stanovení stagnačních tendencí, charakteristiky obecných evropských nebo euroasijských faktorů působících na hospodářský a společenský potenciál i zvláštních forem, charakteristických pro slovanské kmene vcelku nebo pro některou konkrétní skupinu – jde o vztah obecného a zvláštního. Klanica uvádí mnoho příkladů v této souvislosti,

srovnává podobné jevy u Slovanů, Germánů a Keltů. Znovu se v této kapitole knihy vrací k cyrilometodějské misi a jejímu významu pro Velkou Moravu. Zabývá se též autory, kteří zpochybňují umístění Velké Moravy na jižní Moravě a posouvají ji na území Maďarska nebo jižněji na Balkán. Poukazuje na archeologické nálezy z jádra Velké Moravy právě na jižní Moravě. Připomíná, že lidé v ní žili v demokracii, rozhodoval sněm za účasti velmožů a všeho lidu, v 9. století patřila Velká Morava k nepřehlédnutelným velmocem, odolávala expanzi říše Franků. Velký úspěch měly výstavy a vědecké konference o Velké Moravě pořádané u nás i ve světě bez pochybností o umístění jejího jádra na jižní Moravě. Připomíná též význam cyrilometodějské mise na Moravě a její ocenění několika papeži s vyvrcholením v podobě prohlášení obou věrozvěstů za „*otce vzdělanosti*“ Slovanů a spolupatrony Evropy.

Význam knihy Počátky Slovanů lze jen těžko ocenit a docenit. Umožňuje lépe se orientovat v dnešní situaci i předvídat další vývoj – ve velmi vzdálené minulosti existovaly faktory, které nasvědčovaly propuknutí dlouho nazrávající krize ve střední a východní Evropě. Je potřebná v době, kdy někteří publicisté i ústavní činitelé se „*stydí*“ za to, že jsme Slovaný. Bez konkurence jsou podklady, z nichž Zdeněk Klanica vycházel při zpracování knihy. Jednak je to vlastní dlouholetá badatelská činnost, jednak je studium písemných pramenů a odborné literatury (k níž též přispěl vlastními publikacemi a statěmi) – uvádí jich v seznamech v celkovém počtu 883 titulů. Velkou předností je i srozumitelný jazyk, v němž knihu napsal nejen pro odborníky, ale i pro nejširší veřejnost. Jde o knihu zcela výjimečnou a ojedinělou v oboru jak svým obsahem, tak okolnostmi, za kterých v uplynulých dvou desetiletích vznikala. Autorovi patří obdiv i poděkování. **Karel JANIŠ**

Bedřich Engels 1820-1895

Bedřich Engels se narodil 28. listopadu 1820 jako první z osmi dětí, které se jeho rodičům narodily v letech 1820-1834. Engels měl tři bratry a čtyři sestry. Od mládí se soustavně vzdělával, měl mimořádné jazykové nadání. Během ročního pobytu v Brémách pokračoval v roce 1838 ve studiu, obdivoval umění Goethovo a Heinovo, miloval jízdu na koni, Beethovenovu hudbu, rád plaval v řece a šermoval. Největším potěšením mu bylo změřit své síly v politických debatách, vyložit své názory ve střetu s protichůdnými názory.

Po příjezdu do Manchesteru poznal irskou dělnici Mary Burnsovou, která znala bídu a boj dělníků od svého dětství. Láska k ní přispěla k Engelsovu rozhodnutí zasvětit svůj život lidem práce a stát se revolucionářem z povolání. Nikdy s Mary neuzavřel sňatek. Když v roce 1863 zemřela, sblížil se Engels s její mladší sestrou Lizzy, která byla též kritická k bohatým. Před smrtí v roce 1878 požádala Engelse o sňatek, což se stalo.

Po Marxově smrti se ujala Engelsovy domácnosti Lenka Demuthová, která s Marxovou rodinou snášela všechny starosti a strasti jejich života. Po její smrti převzala domácnost Louise Freybergová. I ta byla, tak jak všechny předcházející ženy, dobrou spolupracovnicí a spolubojovnicí, aktivní účastnicí socialistického hnutí žen.

Po Marxově smrti se socialisté z celého světa obraceli na Engelse. Vždy poradil, ať písemně nebo na nedělních setkáních v londýnském bydlíšti. Po debatě o problémech hnutí zněl Engelsům srdečný smích a humor. Vždy miloval život, chtěl se dožít nového století a pak odejít ze světa. Toto přání se mu nesplnilo, zemřel 5. srpna 1895. Odešel jeden ze zakladatelů marxismu a velký člověk. Tak na něho vzpomínají v knize Mouřenín a generál, nakladatelství Svoboda Praha 1977, mnozí představitelé dělnického hnutí.

Karel JANIŠ

Prezident republiky o smyslu českého státu. V projevu u příležitosti státního svátku 28. října řekl, že má být vážně míněným připomenutím a vzkazem nás samých pro nás samé, že jsme společenstvím více než deseti milionů občanů, příslušníků jedné široce rozvětvené rodiny, která si rozumí nejen společným jazykem, ale také tradicemi, historickými zkušenostmi, specifickou kulturou a v nejvyšší možné úrovni obecnosti i společnými zájmy. Pokud i nadále autenticky vnímáme naši společnou národní existenci jako cosi odlišného od národní existence Němců, Francouzů, Britů, Rusů, Američanů a dalších svěbytných národů, potom svoji kotvu, svůj stát životně potřebujeme, potom se k odkazu, tradicím a těžce nabytým zkušenostem našich předků obrácíme právem, potom jeho existenci a hodnoty musíme bránit, potom si musíme uvědomit, že historie ještě neskončila, ač se nás o tom po pádu bipolárního světa někteří falešní proroci snažili přesvědčovat. *(V tomto úsilí někteří z nich pokračují i dnes – pochybovačné články o ne-významu 28. října, jejichž autoři o projevu prezidenta raději pomlčeli, měli by se stydět!)*

Svérázný příspěvek k letošnímu 28. říjnu. Spisovatel Pavel Kohout (1928) se v Mladé frontě Dnes 30. října 2010 pokusil charakterizovat naše prezidenty: z nich 9 nemá čistý trestní rejstřík, 4 zrádní emigranti, 2 koncentráčníci a 1 kolaborant. T. G. Masaryk v letech 1918-1935 byl nazván prezidentem OSVOBODITELEM a titul „zasloužil se o stát“ mu náleží právem. Edvard Beneš v letech 1935-1938 a 1945-1948 byl západními velmoce- mi donucen ke kapitulaci před Němci, za činnost v emigraci byl zván prezidentem OBNOVITELEM, podruhé se vzdal komunistům, z čehož se národ léčí už 20 let, titul „zasloužil se o stát“ ho zploštuje. Emil Hácha v letech 1938-1945 může být zván podle názvu ztročené země PROTENTOKRÁT. Klement Gottwald v letech 1948-1953, jeho česká cesta k socialismu skončila v gulagu. Šíleně se bál Stalina, když opilý zamítal prosby nejbližších soudruhů o milost, zůstane provždy prezidentem POVĚŠITELEM. Antonín Zápotocký v letech 1953-1957 využil bonusu dělnického spisovatele ... pokusil se o roli Václava IV. a chodil mezi lid. Podepsal i poslední rozsudek smrti, budiž zván prezidentem DOVĚŠITELEM. Antonín Novotný v letech

1957-1968 byl na Expo 1967 prohlášen nejkrásnější hlavou státu na světě, nezábránil počátkům obrody, která vyvěřela v roce 1968 a smetla ho, podle slibu na májové tribuně zaslouží titul MASOBUDE. Ludvík Svoboda v letech 1968-1975 úspěšně velel našim vojskům osvobozujícím naši vlast, aby ji v únoru 1948 a v srpnu 1968 dvakrát pomohl svobody zbavit – prezident ZNESVOBODITEL. Gustáv Husák v letech 1975-1989, nejrozporuplnější ze všech, svědek sovětského masakru v Katyni, účastník Slovenského národního povstání a brzy Gottwaldův vězeň, z něhož však nevymlátíli přiznání, pak disident a jeden z vůdců reformního pokusu a záhy jeho hrobník, odešel jako úporný ZNENORMA-

STŘÍPKY SVÁTEČNÍ

LIZÁTOR. Václav

Havel v letech 1989-2003, 4 krát hlavou země se 4 různými názvy, pomohl ji vrátit do normálního světa, jeho jediného lze měřit s TGM, neboť se srovnatelně zasloužil o stát, i když měl místo legii jen Chartu 77 a postavy svých her, zůstane prezidentem PRAVDOLÁSKA. Václav Klaus od roku 2003, je z nich nejčestější, nebyl nikdy v exilu, za katrem a v disentu, vždy fešák, sportovec a opatrný, k vládnutí ho přivedla náhoda, že byl jednou ve správné chvíli na správném místě. Média oslavila jeho 50. publikaci, tím dohnal a předehnal produkci všech Havlů, Klímů, Vaculíků a Kohoutů dohromady, což mu velí založit Akademii tvůrčího rychlopsaní. Očistil i nejspínavější peníze, postavil tým kupónových milionářů schopný utkat se s ruskými petromiliardáři o cenu Karlových Varů, zabránil pokusům oteplít planetu a zneškodnil bruselské unii zadusit naši suverenitu. Do českých dějin míří jako prezident SUPERSTAR. *(V textu převládá absurdní dramatik nad spisovatelem, prokazuje vysokou míru „prozření“ z názorů přesvědčeného komunisty 50. let v podobě směsi spíše sporných než objektivních pokusů o hodnocení prezidentů.)*

28. říjen 2010 v Bratislavě. Byla odhalena socha T. G. Masaryka a předseda Slovenské národní strany Ján Slota řekl, že TGM si sochu nezaslouží, poněvadž nechal intrikána Beneše odstranit M. R. Štefánika, má prý o tom důkazy *(to je tak absurdní tvrzení, že ho ani čeští anti-be-nešovci nepoužili!)*.

Prezident republiky promluvil 17. listopadu 2010. Při pietní akci u Hlávkovy koleje řekl, že poválečné násilí Čechů na Němcích bylo nesrovnatelně menší než násilí páchané nacisty na okupovaných územích, je frustující, že se na tuto proporcii zapomíná. Václav Havel okamžitě reagoval – prý české násilí na Němcích bylo po desetiletí tabu, proto se o něm v poslední době mluví více. Známy „objevitel“ naší minulosti Vladimír Kučera (1947) v Mladé frontě Dnes 18. 11. 2010 napsal, že kvalita české „odvety“ na Němcích byla stejně hnusná jako gestapácká. Další „objevitel“ Bohumil Doležal (1940) v Lidových novinách 19. 11. 2010 napsal, že násilí Čechů na Němcích je naše věc, vymyslíme si, na koho to svést a jak to, co se tenkrát stalo, okecat. Dá se tomu říkat držení proporcí, ale dá se tomu taky říkat nestydatost. Máme tu určitý rest, Němci se za násilí už 65 let omlouvají a solt tučná odškodnění. Bernd Posselt požádal o odpuštění viny v Lidicích a v Terezíně. V Katedrále sv. Víta prezident přiznal, že komunismus nebyl žádnou nahodilostí, nebyl k nám zcela bez našeho vědomí importován či na klíč dodán ... nebyl rázně odmítán našimi, dnes tak rezolutně se chovajícími „muži pera“, našimi kulturními elitami. Komunismus byl přece jen logickým a vůbec ne překvapivým důsledkem předcházejícího ničivého ... útoku na kapitalismus ... komunismus je mrtev.

(Říká to i spisovatel Ludvík Vaculík s dodatkem, že jeho příčiny tu jsou opět!)

Kdo rozhodl v listopadu 1989. Podle Jiřího Fraňka v Právu 16. listopadu 2010 to nebyli ani studenti a herci, ani hrstka disidentů, natož pak skvělí hoši z Prognostického ústavu, kteří se pak nahrnuli do vlády, ale příchod dělníků z ČKD vedený Petrem Milerem na Václavské náměstí, když tam zvonili klíče *(takže vedoucí úloha dělnické třídy naruby?! ... Jan Fojtík měl říct, když mu řekli, kolik je na Václaváku lidí: „Tak to jsme v ...“)* ... nějak nám tu dnes absentují někdejší ideály humanitní, též slovíčko vlast dnes zní, jako by vypadlo z učebnic dějepisu. Většina lidí si žije lépe než za bývalých časů, někteří si žijí až skandálně lépe, někteří zase – však víme. Ale těm, kdo budou 17. listopadu přemítat slavnostní fráze, by stálo za to připomenout, že se jim opět říká „voni“ *(velmi dobře o tom, co bylo a co je dnes!)*.

kj

Začnu zkušeností svého synovce. Je učitelem matematiky. Donedávna vyučoval na jedné brněnské učňovské škole. Stalo se mu, že velká část třídy odevzdala písemku s množstvím chyb a on spravedlivě žáky oznámkoval, dal dost nedostatečných. To mohlo mít velký vliv na zhoršení prospěchového průměru absolventského ročníku. Přišel za ním ředitel a žádal ho, aby polevil ve svých požadavcích. Poněvadž šlo o požadavky oprávněné, došlo k neshodě a učitel to vyřešil rozvázáním pracovního poměru. Šel do Anglie, kde uklízí v supermarketu. Vydělá si nekvalifikovanou práci víc, než kolik by u nás dostal za učitelskou práci. To má republika na to, aby poskytovala vzdělání uklízečům v zahraničí? A nemá na to, aby platila spravedlivou mzdu za kvalifikovanou práci doma? Ale to ještě není to nejhorší: všechny české střední školy a učiliště středního stupně, ale i ty vysoké, mají nadměrnou kapacitu. Míst pro absolventy základní školy je o 40 % víc, než kolik je žáků 9. tříd. To znamená že na gymnázia se dostanou i čtyřkaři, jen aby se zaplnila kvóta, a na učňovských školách, kam chtějí jít jen ti nejslabší, se zavírají učební obory, protože není zájemců. A to vůbec nejhorší je, že ředitelé škol, aby měli co nejvyšší státní příspěvek na zajištění své činnosti (a ten příspěvek je relativně nízký, protože školství je celkově podfinancované), usilují o to, aby nikdo nepropadl, čímž se snižuje náročnost na studenty. A cítí to vysoké školy – dnešní adepti o studium ve srovnání s těmi, kteří přicházeli před dvaceti lety, mají nesmírně nízké znalosti.

To jsou důvody, proč potřebujeme státní maturitu. Je příliš mnoho středních škol, které svévolně snižují požadavky na své žáky, a příliš málo statečných učitelů, kteří tomuto tlaku odolávají. A teď dávejte pozor: škola, kde vyučoval můj synovec před odchodem do Anglie, měla ze škol Jihomoravského kraje nejlepší výsledky u zkušebních státních maturit, především dobré výsledky právě z matematiky! Určitě proto, že tu byli důslední učitelé.

Co je třeba napravit? Především se rozrostla jako houby po dešti síť soukromých školiček, středních i vysokých. Platí se tam školné, proto počty žáků jsou malé. Kdo tam studuje, očekává, že za školné dostane snadněji diplom než na veřejné škole, neboli jde o legalizované podplácení. Jako dnes již penzionovaný vysokoškolský učitel mohu po-

tvrdit, že průměrné znalosti absolventů soukromých středních škol jsou nízké; špičková úroveň studentů je typická u absolventů velkých gymnázií s mnoha paralelkami, protože tam je vyšší počet učitelů, každý učí předměty dle své aprobace, vyměňují si zkušenosti, kdežto na malých školách dochází příliš často k situacím, že některé předměty musí být obsazeny neaprobovaným učitelem. To má pochopitelně vliv na snížení kvality výuky. A situace se ještě zhorší, až se na střední školy dostanou absolventi, kteří vystudovali základní školu s individuálním školním vzdělávacím programem, protože na každé škole se bude učit v podrobnostech něco jiného. A z některých předmětů, typicky z dějepisu, i naprosté nepravdy (*vzpomínám si na jednu studentku historie na Slezské univerzitě v Opavě, která u přijímaček tvrdila, že „po 15. březnu 1939 došlo k Mnichovské dohodě Stalina s Hitlerem, proti které Francie s Anglií protestovaly“*).

Výuka ještě horších nesmyslů na středních školách dnes akutně hrozí! Za této situace přicházejí státní maturity ve vteřině dvanácté. KSČM jejich zavedení dlouhou dobu naléhavě žádala. Ale ještě důležitější je udělat pořádek v síti středních i vysokých škol a zrušit ty nadbytečné nekvalitní, většinou soukromé (ale i církevní školy a některé státní mají špatnou pověst!). Europoslanec Ransdorf, a není sám, tvrdě žádá redukci sítě vysokých škol odstraněním těch nejmenších a nešpatnějších. Velkým problémem jsou tzv. vyšší odborné školy, dědictví po nástavbách odborných škol; nekorespondují s odpovídajícím typem škol v EU a degradují své absolventy proti stejně dlouho trvajícím bakalářskému studiu na vysokých školách. Některé lze změnit na fakulty škol vysokých, většina však je na zrušení. Do takto nedobře fungujících škol jdou peníze potřebnější jinde. Proto je třeba stav změnit.

K 65. výročí vzniku OSN

OSN, lidstvo k jednomu stolu

Absurdní dramatik Karel Steigerwald (1945) v Mladé frontě Dnes 16. září 2010 tak nazval svůj článek, inspirovan verši prý prostopášího barda Vítězslava Nezvala. Spojenci porazili nacismus a založili OSN, aby ohlíželi budoucnost lidstva a jeho největší lásku: už nikdy válku, násilí, nespravedlnost mezi státy a národy – prostě věčný sen lidí, utopických duchů a reformátorů. Steigerwaldovi zřetelně vadí, že jedním z vítězů nad nacismem a důležitým zakladatelem byl důležitý – a možná nejdůležitější – válečný spojenc demokracií spojenců, Stalinův Sovětský svaz, říše zla možná stejně krutého jako nacismus. Žalář národů, jeden velký nesvobodný lágr, se stal světovým arbitrem demokracie a svobodou a rozumbradou, který mohl – a také to dělal – školit slabší národy z dobra, svobody a spravedlnosti (*tuto úlohu si присvojily Spojené státy americké i silou zbraní v korejské a vietnamské válce pod záminkou boje „s nebezpečím komunismu“ a v Afghánistánu pod záminkou „boje s terorismem“*). Ruští komunisté se spojencům hodili: nesli rozhodující válečné břemeno, dostali visačku, kte-

rá komunistický režim legitimizovala, Stalin jde k demokracii, hlásal ne jeden vítěz nad Hitlerem, protože si to přál vidět a protože to v opojení také viděl. Sovětský svaz k žádné demokracii nešel, šel k imperialismu rudého typu a OSN byla pro jeho imperialistickou expanzi vhodnou institucí. Sovětský svaz byl odjakživa vůdčím duchem OSN, byl to stálý člen Rady bezpečnosti, měl své veto – a to v OSN platí víc než celá OSN (*Steigerwald se velmi nerad smiřuje s faktem, že úderná pěst světového kapitálu – Hitler – byl poražen, a to s rozhodujícím způsobem na východní frontě a nesplnil zadání světového kapitálu zničit Sovětský svaz; vadí mu jeho poválečná existence a velký vliv na dění v OSN*). Konstatuje, že z OSN se stala mamutí hlasovací mašinerie (*pod taktovkou USA – zapomněl uvést*). Světová politika jde jinou cestou. Demokracie potřebuje organizaci, která by dokázala demokracii a svobodu na planetě účinně chránit (*naši „strategové“ mluví o mezinárodním společenství, které „ochraňuje“ demokracii a svobodu „humanitárním bombardováním“*).

Karel JANIŠ

CO PŘINÁŠÍ DIVADELNÍ A HUDEBNÍ SEZÓNA V PROSINCI A LEDNU

Z vánočních programů na konci roku v **Janáčkově opeře** je to Ladovsky pojatá *Prodaná nevěsta* (20. 12.) v nastudování Ondřeje Havelky. Osvědčil lehkou ruku stejně jako v jeho stále reprizovaném Straussově *Netopýrovi* (17. a 26. XII.) Z baletů je to Čajkovského *Louskáček* (18. a 19. XII.) ve sdělné choreografii Vasilije Medveděva vycházející z nejlepší ruské baletní tradice.

V Mahenově divadle očekávaná premiéra (17. XII.) Oldřicha a Boženy dá zaznít Hrubínovu kultivovanému jazyku na pozadí scény stylizované do románské doby, kde se děj odehrává se vši dobovou krutostí a intrikami.

Městské divadlo uvádí (26. XII., 2. - 5. I.) na Činoherní scéně divácky vděčnou *Žakovu Školu základ života*. Za kritiku dobového školství po premiéře v roce 1938 byl na představení zakázán vstup středoškolské mládeže. Dnes opatření vzbuzuje nostalgický úsměv, stejně jako inscenace. Sofoklův *Oidipus král* (7. - 9. I.) je exkurzí do antické minulosti, jejíž myšlenkový svět divák chápe s jistými obtížemi. Po prosincové premiéře (11. XII.) reprizovaná (11. I.) Dobře rozehraná partie rakouského autora Stefana Vogela má podtitul *Brilantní konverzační komedie*. V režii Stano Slováka, je hereckou příležitostí pro velké postavy brněnského jeviště Zdena Herfortovou, Jaroslava Dufka a Ladislava Lakomého.

Divadlo Bolka Polívky uvádí (21. XII.) populární brněnské Divadlo Klauniky v inscenaci nazvané *Voličská kampaň Strany mírného pokroku v mezích zákona* tedy přírodního, s podtitulem „*integrační teatrální happening podle Jaroslava Haška*“. Jak titul naznačuje bude si moci divák zopakovat traumatizující volební zážitky uplynulého roku. *Omámený kolotoč* (22. XII.) v podání Vandy Hybnerové a Saši Rašilova je deset místních dialogů ze hry Arthura Schnitzlera Rej.

Divadlo Husa na provázku uvede (18. XII.) hostující vídeňské Theatr Brett s hrou Savannah Bay Marguerite Durasové, autorky scénářů francouzské filmové *Nové vlny* v režii Ludvíka Kavína. Další hostující Divadlo Archa přijede (20. - 21. XII.) se hrou *Šašci, špioni a prezident*. Titul vzbuzující zajímavé historické reminiscence z našich novodo-

bých dějin jsou skeče s mezinárodním obsazením.

HaDivadlo z vánočních představení uvádí (21. - 22. XII.) hru loutkáře Františka Hraběte Pociho *Psaní Ježíškovi*, kde v hlavní roli se představí Pavel Liška a tradičně bude (23. - 24. XII.) Česká vánoční mše Jakuba Jana Ryby.

Divadelní studio V premiéruje (18. XII.) legendárního dětského hrdinu *Neználka ve Slunečním městě* a reprizuje (19. XII.) neméně legendární hrdiny *Kubulu* a *Kubu Kubikulu*. Na scéně se tak představí postavy, jež tři generace včetně prarodičů znají z půvabných knih dob minulých, ilustrovaných osobnostmi jako Jiří Trnka.

Divadlo Polárka uvádí (16., 17. a 21. XII.) dalšího dětského hrdinu tentokrát filmového *Mrazíka* a (22. XII.) koprodukční projekt s československou loutkohrou Jihočeského divadla Tady je *Krakonošovo*.

Divadlo Radost uvádí (16. a 21. XII.) variace na lidové hry z brněnských předměstí *Husovické Betlém* a (31. XII.) *Vlastimilem Peškou upravenou malou komorní operu Princezna Silvestrie* aneb *Zápas o nevěstu*. Autorem hudební parodie na rytířské hry 19. století je zapomenutý brněnský dirigent a skladatel přelomu 19. a 20. století Josef Kompit. Živou hudební složku zastupuje *Moravské kvarteto* a sólisté brněnského Národního divadla *Richard Novák* a *Miloslav Čížek*.

Kantiléna uvede (25. XII.) na Petrově *Tradiční vánoční koncert* s programem složeným z šesti chvalozpěvů a pastorel *Jana Jakuba Ryby* a koled. *Brněnská Filharmonie* uvede (13. a 14. I.) *Stravinského Svěcení jara lotyšskou houslistkou Rutou Lipinaityte* v *Rózsově houslovém koncertu* pod taktovkou srbského dirigenta *Alexandara Markoviče*.

Czech Virtuosi je soubor, jak říká název, složený s předních hráčů brněnských hudebních těles, včetně brněnské *Filharmonie*, vedený violistou *Filharmonie Karlem Procházkou*. Za léta působení si získal vysokou prestiž. Na Petrově na svém *Vánočním koncertě* provedou (26. XII.) Českou mši vánoční *Jakuba Jana Ryby*. Z řady brněnských vánočních provedení této skladby se bude jednat o jedno z nejlepších. /V/

V BRNĚ BETLÉM S FOLKLORNÍMI MOTIVY

*Blíží se Vánoce a Městské divadlo v Brně vrátilo 22. listopadu na svou činoherní scénu osobitou inscenací **Betlém, která tam měla světovou premiéru loni 31. října. Na repertoáru ji mělo do ledna, dočkala se 31 repríz. Po pěti listopadových bude následovat ještě sedm představení v prosinci.***

Zmínka o této pozoruhodné inscenaci na stránkách našeho časopisu má místo už proto, že autorský tým, který tvořili vedle režiséra děkana *Divadelní fakulty JAMU Zbyňka Srby* též emeritní rektor *JAMU Václav Cejpek*, dramaturg *Jan Šotkovský* a hudebník *Dalibor Štrunc*, se rozhodl nesáhnout po existujících lidových hrách a montážích z nich. Rozhodl se vykročit cestou nepoměrně riskantnější. Cestou koláže, která nemíní jen na divadelní scéně oživit líbezost jesliček, ale chce nahlédnout *betlémský příběh* z více úhlů. Zařadit jej do širšího biblického kontextu, vzrušovat současným pohledem, provokovat montáží zdánlivě nesourodých prvků.

V textu inscenace *Betlém* se kromě starozákonních i novozákonních motivů a fragmentů z českých lidových her objevují i překlady z lidových her polských, valašský písňový folklor, songy skupiny *Cimbal Classic*, texty *Franze Werfela*, *Milana Rúfuse* nebo *Ladislava Fukse*. Cílem není destrukce vánočního příběhu. Je jím sugestivní zážitek. Bohatá a poutavá podívaná, která nahlédne onu historku, kterou zdánlivě všichni znají, ve vzrušivě nečekaném světle. Narodil se *Kristus Pán* ovšem chybět vskutku nesmí a nebude. *Nedílnou součástí představení je hudba Dalibora Štrunce* nahraná souborem *Cimbal Classic*, volně vycházející nejen z moravských vánočních tradic. *Baladičnost příběhu* podtrhují na scéně i dvě živé kapely – hudecká a klezmerská a děti ze souboru *Primavera*.

Režisér *Zbyněk Srba* odvedl mistrovskou práci a potvrdil, že folklor byl pro něho vždycky obrovskou inspirací. Už jeho diplomní práce na *pražské DAMU* v roce 1986 nesla název *Folklorní inspirace v moderním divadle*. Potvrdil to už v celé řadě svých inscenací a to i v *Národním divadle v Praze* a v *Brně*.

Bohumil Hlaváček

VÝSTAVY V BRNĚNSKÝCH MUZEÍCH A GALERIÍCH

Moravské zemské muzeum vystavuje ve foyeru Dietrichsteinského paláce do 30. IV. Rodinná loutková divadla. Výstava postihuje fenomén domácího loutkového divadla. V době, kdy neexistovala televize a film se hlásil o své místo, se ochotničili a v rodinách tuto úlohu hrálo loutkové divadlo. Bylo prostředkem vzdělávání národa i kultivace vkusu. Loutky i tištěné kulisy pro ně navrhovali přední výtvarníci – Mikoláš Aleš, Adolf Wenig a další. V Protektorátě v době největší perzekuce národa a zakázaných divadelních představení v Brně na Černopolní se hrála pro sousedy loutková Libuše doprovázená Smetanovou hudbou z desek tehdy sedmdesátosmiček. Moravské zemské muzeum má jednu z největších loutkářských sbírek v ČR a výstava je zaměřená na tištěnou produkci.

Muzeum města Brna na Špilberku do 30. I. vystavuje práce populárního tvůrce televizních večerníků Miloše Nesvadby. Na výstavě nazvané Tužka ušatá – Na schovávanou s malířem jsou k vidění jeho ilustrace a na výstavu navazuje i výtvarná dílna pro děti. Do konce roku jsou k vidění výstavy Dámská volenka zaměřená na módu a společenský život 19. a 20. století a Skleněný šperk 21. století – Marie a Ladislava Olivových. Produkce krejčovských salonů je doplňována historickými kostýmy např. anglické renesance.

Moravská galerie vystavuje část Skutezkého sbírky na Místodržitelství do 13. II. pod názvem Donátoři, mecenáši, sběratelé. Prezентují se části sbírek z tvorby 19. století, věnovaných tehdejšímu Františkovu muzeu od hraběte Silva Taroucy, knížete Lichtenštejna a podnikatelů Sykory a Skutezkého. Režisér Vojtěch Jasný vystavuje do 9. I. své fotografie v Barokním sále, jako svědectví doby i tvorby.

Technické muzeum Brno do 27. II. prezentuje výstavu nazvanou 50 let veteránského hnutí v Brně. Postihuje vývoj veteránského sportu od prvního impulsu, jímž byl film Genevieve režiséra Corneliuse o jízdě historických vozidel z Londýna do Brightonu. Vyvolal v roce 1954 celosvětový sběratelský zájem o historická vozidla. Na výstavě je k vidění největší sbírka anglických historických motocyklů nejvýznamnějších předválečných značek jako Ariel, Norton, Sunbeam i amerických Harley-Davidson a Indian, plakáty, plakety a vše co patří k veteránskému sportu.

Mendelovo muzeum v areálu Starobrněnského kláštera prezentuje do 31. I. druhou zakladatelskou postavu genetiky Thomase Hunta Morgana nazvanou T. H. Morgan – velké pokusy na malých muškách. Plachý objevitel Gregor Mendel své objevy prezentoval na přednášce a oběslal tehdejší vědecké kapacity. Jejich názor byl tehdy jiný a objev hodily do koše.

Mendlova plachost a ve své době jepičí život objevu zadali později záminku k hypotézám, že objevitelem je ve skutečnosti opat Starobrněnského kláštera Cyril Napp. Hypotézy se odvíjely od působení Nappa v moravské Přírodovědné společnosti, kde svou přednášku Mendel proslavil. Přírodovědná společnost založená koncem 18. století z brněnských zednářských lóží byla soustředěna kolem Starobrněnského kláštera a byla vzorem pro založení České učené společnosti, pozdější Akademie věd. Pro hypotézy zpo-

chybnující Mendlovo autorství, však nejsou důkazy. Zapomenutý objev Mendelův Morgan znovu objevil a rozvinul na banánových muškách *Drosophylá* díky jejich krátkému životu. Oba učenci tak stáli u zrodu nejdynamičtější se rozvíjejícího oboru 21. století – genetiky.

Na Kopečné v Galerii pod Petrovem od 8. XII. do začátku ledna vystavuje své práce Jaroslav Zděnek. Od figurativní tvorby insitního rázu přešel k abstrakci a jeho práce jsou stále sdělné a nacházejí své publikum. /V/

OSMÝ DIV SVĚTA NYNÍ NA VÝSTAVĚ V BRNĚ

Terakotová armáda prvního čínského císaře je název výstavy, která je otevřena do konce března 2011 v Brně v atraktivní budově Trinit Office Center vedle Galerie Vaňkovka. Slavná hliněná armáda prvního čínského císaře Čchin Š'-chuang-ti, vládnoucího ve třetím století před naším letopočtem, odkrytá v blízkosti 43 metry vysoké hrobky ve tvaru pyramidy, bývá označována za osmý div světa. Patří mezi nejvýznamnější čínské památky a byla objevena teprve v roce 1974 ve vesnici Ši-an místními zemědělci při hloubení studny.

Archeologický průzkum odhalil naleziště o rozloze 25 000 m² s více než osmi tisíci hliněných soch válečníků, 600 koní a se 130 dřevěnými vozy. Každá postavička válečníka je zachycena zcela individuálně a realisticky. V jejich tvářích a gestech lze rozeznat zda jde o ostříleného veterána nebo mladého rekru. Válečníci a koně stáli původně v podzemních objektech z modrých keramických dlaždic, pod stropem z trámů a bambusových rohoží. Terakotovou armádu tvořilo několik vojenských útvarů, vzájemně oddělených navršenými kupami hlíny. V čele vojska stály tři řady vojáků, 68 lučištníků bez brnění vedle sebe v každém řádku. Za předvojem stojí jednotlivé oddíly vojska seřazené ve čtyřstupech. Mezi

pěšáky se v pravidelných intervalech vyskytují terakotové bojové vozy tažené terakotovými koňmi. Hlavní útvar vojska tvoří těžko oděnci s důmyslným brněním, vyzbrojení převážně bronzovými meči.

Čínská vláda originály z tohoto slavného díla do zahraničí nepůjčuje. Organizátorům výstavy se podařilo sehnat repliky, které podle vyjádření ředitele agentury Ogilvy & Mather Morava Romana Vally mají k originálním sochám nejbližší. Jsou zhotoveny tradiční metodou ze žluté sprašové hlíny, pocházející ze břehů Žluté řeky, ze stejného regionu jako sochy původní. Stejně jako originály jsou repliky vytvořeny kombinací odlévaných forem a pečlivé ruční práce, v životní velkosti. Několik figur v mírně nadživotní velkosti je z původních střeptů. Koordinátorka projektu Hana Navrátilová pokládá za nejpoutavější pasáž výstavy velký příkop s bojovníky, navozující dojem, že návštěvník stojí přímo u originálních vykopávek. Vedle nejméně stovky válečníků jsou tam i koňské povozy i drobné exponáty jako zbraně, šperky a keramika. Součástí výstavy jsou pocitově zaměřená světelná show a velkoformátové fotografie.

Výstava je přístupná denně od 10 do 20 hodin. Děti ve věku do šesti let ji mohou navštívit zdarma. **Bohumil HLAVÁČEK**

JAK SE KDYSI NAKUPOVALO?

V prostorách 2. patra Paláce šlechtičen v Kobližné ulici připravilo Moravské zemské muzeum unikátní interaktivní výstavu nazvanou **Koloniál u pana Bajzy aneb Historie obchodu a obchodování**.

Autoři se nechali inspirovat knihou Karla Poláčka *Bylo nás pět*. Cestou za nákupy návštěvníci výstavy postupně navštíví obchod s textilním zbožím strýce Vařky, řeznictví Josefa Štveráka i dobový hostinec. Poté koloniál Vendelína Bajzy, kterého v televizním seriálu ztvárnil Oldřich Navrátil. Nakonec obchod jeho obchodního rivala cukráře Svobody a také výroční trh s domácími zvířaty a dalším zbožím. Největší lákadlo čeká na děti v dalším sále v podobě dobového hokynářství a sou-

časné prodejny hraček, kde si mohou samy vyzkoušet roli prodavačů i zákazníků. Výstavou prostupuje aranžmá historických vývěsních štítů, reklamních cedulí a plakátů.

Celá podívaná obnáší na tisíc předmětů zapůjčených především z Múzea obchodu v Bratislavě, které má nejrozsáhlejší sbírku tohoto druhu nejen na Slovensku, ale i v České republice. Celkem se na vytvoření této ojedinělé expozice, nad kterou převzal záštitu velvyslanec Slovenské republiky v ČR Peter Brňo, podílelo 17 kulturních institucí včetně soukromých sběratelů.

Výstava určená zejména dětem, ale i nám starším, potrvá do 16. dubna 2011.

(did)

Prosincoví jubilanti

- 1.12. **Ing. Bohumil POSPÍŠIL**, 85 let, ZO KSČM 2902
- 2.12. **Pavol VIREC**, 83 let, ZO 0505
Rostislav NOVOTNÝ, 83 let, ZO KSČM 0305
- 3.12. **Jaroslav FRANC**, 68 let, MO 1401
- 4.12. **Ruth TRÝBOVÁ**, 44 let, ZO 0503
- 5.12. **Jitka ČURDOVÁ**, 70 let, ZO KSČM 0305
- 5.12. **Vlastimil VRZAL**, 81 let, ZO KSČM 1508
- 6.12. **Marie DOSTÁLOVÁ**, 89 let, ZO KSČM 2101
- 9.12. **Věra MÁLKOVÁ**, 84 let, ZO KSČM 2701
- 10.12. **Drahomíra BUDÍKOVÁ**, 60 let, ZO KSČM 1508
Ing. Josef ROUSEK, 84 let, ZO KSČM 2701
- 11.12. **Marie BAJTKOVÁ**, 85 let, ZO KSČM 0418
- 12.12. **Božena OTÁHALOVÁ**, 82 let, MO KSČM 1401
- 13.12. **Ing. Václav JOZA**, 89 let, ZO KSČM 1508
- 14.12. **prof. MUDr. Jaromír VAŠKŮ, DrSc.**, 86 let, ZO KSČM 0305
Stanislav SKOUPÝ, 87 let, ZO KSČM 0305
- 15.12. **Marie KAPLANOVÁ**, 82 let, MO KSČM 1401
- 17.12. **Bohumil ŠIBL**, 81 let, ZO 0505
- 18.12. **Ing. Alois REICH**, 76 let, ZO 1508
Vlasta HRBÁOVÁ, 79 let, ZO KSČM 1508
Augusta HRNČÍŘOVÁ, 87 let, ZO KSČM 2701
- 19.12. **Věra PELIKÁNOVÁ**, 85 let, MO KSČM 1401
Anna SEDLÁČKOVÁ, 76 let, MO KSČM 1401
Miroslav DVOŘÁČEK, 86 let, ZO KSČM 0502
Alois VALEHRACH, 84 let, ZO KSČM 1508
- 20.12. **Jitka KOPAČKOVÁ**, 72 let, ZO KSČM 0503
- 22.12. **Ladislav ŘEZÁČ**, 85 let, ZO 0419
- 23.12. **Eva PAKOSTOVÁ**, 73 let, MO KSČM 1401
- 25.12. **Marie BAUMOVÁ**, 89 let, ZO KSČM 2101
Zdeněk HANÁČEK, 65 let, ZO KSČM 2101
- 27.12. **Miroslav HÁJEK**, 85 let, MO KSČM 1401

28.12. **Alois KOUSAL**, 80 let, ZO KSČM 0305

30.12. **JUDr. Jiří KRÁSNÝ**, 87 let, ZO KSČM 0305

Všem jubilantům děkují za práci pro stranu a společnost a přejí dobré zdraví, klid a pohodu do dalších let MěV, MíV, Mo a ZO KSČM a LKŽ Dobromysl.

Redakce ECHO se k blahopřání připojuje. **(did)**

Miliony na vyčištění přehrady

Státní fond dokončil administraci projektu vyčištění Brněnské přehrady a postoupil jej Ministerstvu životního prostředí ČR. Projekt dostane 127 milionů Kč (bez DPH) a dohromady 20 milionů k tomu přidají město Brno s Jihomoravským krajem.

Uvedl to na parníku Praha uprostřed Brněnské přehrady šéf SFŽF **Dušan Fibinger**. Přítomný ministr životního prostředí **Pavel Drobil** potvrdil, že smlouva o tom je přichystána k podpisu. Odpovědnost za naplnění záměru pomocí této investice Brněnskou přehradní nádrž vyčistit od sinic během tří let dostává do vínku nový ředitel podniku Povodí Moravy **Radim Světlík**.

Podle Světlíka Povodí bude pokračovat v dosavadních postupech tlumení výskytu sinic (např. provzdušňování spodních vrstev vody, chemikálie, monitoring), na což se dosud vydalo na území Brněnské přehrady z provozních prostředků Povodí Moravy 50 milionů korun. Největší problém je ale s kvalitou přítoků do přehradního jezera z povodí řeky Svratky na území krajů Jihomoravského, Vysočina a Pardubického, kde nejsou hotovy nové nebo zdokonalené čistírny odpadních vod, které pouštějí do přehrady množství živin sinic – fosfáty z pracích a mycích prostředků a dusíkaté látky z lidských a zvířecích splašků.

Na dotaz – jak resort potrestá obce s více než 2000 obyvatel, které měly od EU za úkol mít do konce r. 2010 v provozu dokonalejší typ ČOV, avšak kvůli nedostatku peněz některé s prací ještě ani nezačaly, ministr Drobil odpověděl neurčitě. A to, že spíše bude potrestaná Bruselem Česká republika za nedodržení zadání. Proces se revidoval a musíme udělat vše pro to, aby všechny ČOV byly co nejdříve účinné v provozu. Přitékající fosfáty na přítoku Svratky do přehrady vodohospodáři zatím tlumí rozprašováním solí železa. Je to negativní vliv hnojiv ze zemědělských ploch atd. **(vž)**

Naši významní jubilanti

Jeden z 2000 nejvýznamnějších vědců 20. století podle Mezinárodního biografického institutu v Cambridge a významný badatel v oblasti patologické fyziologie a biomechaniky umělého krevního oběhu, vysoškolský pedagog, autor stovek vědeckých prací, člen MěV a ÚV KSČM, **prof. MUDr. Jaromír Vašků, DrSc.**, má 14. prosince 86 let.

Člen ideově teoretické sekce MěV KSČM, autor mnoha prací o pravdivosti našeho poznání i o stranické práci, vydavatel jejich výňatku s komentáři v publikaci pod názvem „Za pravdou ve filozofii v průvanu společenských proměn“, **prof. PhDr. Ludvík Tošenovský, CSc.**, má 24. prosince 93 let.

80 let života si nedávno připomněl **Miroslav Tručka**, který zastával i funkce vedoucího tajemníka OV KSČ v Blansku a MěV KSČ v Brně, organizačního tajemníka KV KSČ v Brně, po listopadu 1989 pak na úrovni MíV KSČM v místě bydliště. Je nositelem řady státních i stranických vyznamenání a ocenění.

80 let měl též předseda Městské rady Klubu českého pohraničí v Brně **Zdeněk Obhlídal**, který byl za nedávné působení v KČP oceněn Národní i Jihomoravskou krajskou radou KČP.

MěV KSČM a redakce Echa jubilantům blahopřejí a přejí jim vše nejlepší do dalších let života.

Karel JANIŠ

Jak vyjde ECHO v roce 2011

	uzávěrka:	vyjde:
č. 1	27. 12. 2010	13. 01. 2011
č. 2	31. 01. 2011	17. 02. 2011
č. 3	28. 02. 2011	17. 03. 2011
č. 4	28. 03. 2011	14. 04. 2011
č. 5	25. 04. 2011	12. 05. 2011
č. 6	30. 05. 2011	16. 06. 2011
č. 7	29. 08. 2011	15. 09. 2011
č. 8	26. 09. 2011	13. 10. 2011
č. 9	31. 10. 2011	17. 11. 2011
č. 10	26. 11. 2011	15. 12. 2011

Texty a foto zasílejte včas, nejlépe v elektronické podobě. Neúplné a opožděné údaje do Společenské kroniky neotiskujeme.

Redakce